

“... SEURE U AL MOLENDO....”

Nos trobem davant de una manera de diure que, així com altres, avui no s'usa més o s'ampra rarament. Llàstima! perquè era una de aquelles expressions extremament expressives, que fórem tengut de mantenir en les nostres tradicions, també perquè de gran actualitat almanco pels que fa referiment a la substància i a les circumstàncies per les quals veniva utilitzada.

De precís no sabem l'origen de aquesta locució, segurament ben antiga, així com són antigues les circumstàncies i les situacions socials en les quals se realitzava. Arribar però a determinar connexions i orígens precisos seria segurament un atzar i un risc.

Aquesta manera de diure, que amb el temps ha tengut una extensió de significat i de aplicació, és prevalentment lligada a la vida social i política i indica la voluntat de una comunitat de fer fora i de expulsar una autoritat o un personatge públic en manera clara, clamorosa i de manera que no fossi possible tornar enrera: la

persona i l'autoritat que no era més agraïda, o per ésser més clars, que no se suportava o no se tolerava més per la sua incapacitat o perquè se comportava malament, veniva seguda a força a un molendo i “catxada” per sempre fora del país.

I veniva seguda damunt de un molendo que, en una societat agrícola plena de animals de transport, era considerada la més hùmil i la de més poc valor: la persona no agraïda no solament veniva catxada, sinó que catxada amb despreci. La història de les comunitats i dels països de la Sardenya és plena de exemples, a voltes també clamorosos: autoritats civils o religioses tenien així el judici inapel·lable de la comunitat en la qual no havien exercitat en manera justa o digna la pròpia autoritat.

“Seure u al molendo” és avui una manera de diure que manifesta el desig de arribar a solucions dràstiques davant de situacions a voltes absolutament intolerables. Avui la democràcia no accepta,

justament, judicis sumaris, però és també ver que a voltes “seure u al molendo” fóra la solució optimal per eliminar abusos i per restituir dignitat a la comunitat, a voltes sense defensa davant de la prepotència i de la incapacitat de qui arribat a llocs de responsabilitat vol comanar com més li agrada fent els interessos propis.

Vito Loy